

GŁOS CHŁOPIŃSKI

ROK IV

ŁÓDŹ, ŚRODA 17 LISTOPADA 1948 ROKU.

Nr 314 (259)

LUD FRANCJI NIE ULEGNIE!

Mimo represji i gwałtów -- bohaterka walka górników o wolność i prawo do życia trwa siódmy tydzień z niezmiennym uporem

PARYŻ, PAP. — Strajk górników francuskich trwa z niesłabnącą siłą już siódmy tydzień. W wielu ośrodkach górniczych przystąpili do pracy, obecnie przerywali ją ponownie na znak protestu przeciwko represjom rządu.

Związek zawodowy górników opublikował komunikat, w którym podkreśla z uznaniem twardą postawę strajkujących i wyraża wiarę w ich ostateczne zwycięstwo.

Akcja represyjna rządu w stosunku do strajkujących uległa dalszemu spotęgowaniu. Liczba aresztowanych przekracza 1.500 osób.

W rejonie Bethune przeciwko 200 górnikom wszczęto postępowanie sądowe. W miejscowości Decazeville oddziały policji usiłowały przy pomocy kolb i pałek gumowych rozprościć pochód, złożony z górników, kobiet i dzieci manifestujących przeciwko krwawym zajściom w dniu 11 bm. na Polach Elizejskich w Paryżu. Policja aresztowała deputowanego Giveste oraz zastępcę sekretarza generalnego związku zawodowego górników Gui Berta, którzy występowali w obronie manifestantów.

Akcja solidarnościowa społeczeństwa francuskiego ze strajkującymi górnikami zatacza coraz szersze kręgi. Dotychczas zebrano na fundusz pomocy strajkującym przeszło 156 milionów franków.

Robotnicy portowi w Lorient, St. Nazaire oraz Rouen wypowiedzieli się w referendum za rozpoczęciem strajku nieograniczonego celem poparcia swych żądań w sprawie podwyżki płac. W Brescie robotnicy przerywali pracę, protestując przeciwko udziałowi wojska w wyładowywaniu okrętów. W Bordeaux trwa akcja strajkowa. W Dunkierce robotnicy portowi wypowiedzieli się za strajkiem powszechnym. Ostateczne wyniki referendum w sprawie ogłoszenia strajku powszechnego robotników portowych we Francji opubli-

owane zostaną w środę.

W Marsylii w dalszym ciągu strajkują marynarze, którzy nie stawili się do pracy mimo otrzymania nakazów mobilizacyjnych.

Sobotni 24-godzinny strajk powszechny w Paryżu miał przebieg spokojny. Jedyne w okęgach podmiejskich, w Suresnes, Villejuif oraz XIII dzielnicy miasta na

placu d'Italie doszło do zajść na skutek zaatakowania manifestantów przez policję.

Na wiadomość o aresztowaniu w Puteaux pięciu działaczy związkowych robotnicy Suresnes sformowali pochód, udając się pod komisariat policji, w którym działacze ci byli przetrzymywani. Przybyli samochodem policjanci zaatakowali robot-

ników przy pomocy pałek gumowych, a następnie oddali do tłumu serię strzałów, raniąc 3 osoby, w tych 74-letniego starca. Użycie przez policjantów broni palnej potwierdził jako naoczny świadek zajścia, korespondent urzędowej agencji prasowej France Presse.

Do zajść doszło również na placu d'Italie, gdzie policja zaatakowała kolbami i pałkami gumowymi 3-tysięczny tłum, domagający się uwolnienia przetrzymywanych w miejscowym komisariacie robotników aresztowanych w czasie demonstracji w Villejuif.

Wielka bitwa o twierdzę Suczou

Wojska Czang-Kai-Szeka opuściły Paoting i Czeng-Tse. Amerykanie odwołują misję wojskową z Chin

LONDYN (PAP). Jak donoszą z Nankinu, walki o Suczou trwają z niesłabnącą siłą. Mimo oporu wojsk Kuomintangowskich, chińskie wojska ludowe zbliżyły się do lotniska w Suczou. W kołach Kuomintangu przyznają, że zostały poczynione wszelkie przygotowania w celu ewakuacji lotniska w Suczou.

LONDYN, PAP. — Według wiadomości, nadeszłych do Nankinu w poniedziałek wieczorem, co najmniej 3 dywizje armii Kuomintangu zostały kompletnie rozbite podczas ostatniej wielkiej bitwy w Chinach środkowych. Armia Kuomintangu poniosła olbrzymie straty w zabitych, rannych i wziętych do niewoli.

Słychać równocześnie, że około 10 tysięcy żołnierzy wojsk Kuomintangu pod dowództwem gen. Yen-Shi-Shan przeszło na stronę armii ludowej w Taiyuan, stolicy prowincji Shansi. W prowincji tej panuje niezwykle krytyczna sytuacja.

PARYŻ (PAP). Powołując się na wiarygodne informacje, uzyskane w nankińskich kołach politycznych, agencja France Presse donosi, że Stany Zjednoczone zaawiadomiły rząd Kuomintangowski o decyzji odwołania niemal wszystkich członków amerykańskiej misji wojskowej w Chinach. Członkowie tej misji pełnili zarówno funkcje doradców przy sztabie, jak i inżynierów wojsk nacjonalistycznych.

Gen. Fu-Tso-Yi, naczelny dowódca wojsk Kuomintangu w północnych Chinach, czyni podobno przygotowania do założenia swej kwatery w Tang-Ku-Se, stanowiącym dla Tientsinu wylot na morze. Ma on przystąpić do ewakuacji z północnych Chin elementów „pozycyjnych”, które określa mianem „defetystów”. Nad siłami roboczymi i zasobami wojskowymi na tym terytorium ma być wprowadzona ścisła kontrola. Gen. Fu-Tso-Yi ewakuował już dwie ważne stolicy prowincjonalne — Paoting w Hoper i Czeng-Tse w Jehol, obie położone na zapleczu Tientsinu wewnątrz kraju.

W poniedziałek do Szanghaju przybyło około 200 cudzoziemców, uciekających przed działaniami wojennymi, które zbliżają się obecnie do Nankinu, stolicy Chin Kuomintangowskich.

Zacięte walki w Salonikach

Tsaldaris nie może utworzyć nowego gabinetu

RZYM (PAP). Jak donosi agencja Elefteri Ellada, oddziały greckiej armii demokratycznej w dalszym ciągu toczą zacięte walki w Salonikach, a zwłaszcza w dzielnicy Fanurii.

Siły zbrojne 11 dywizji armii demokratycznej wkroczyły do miasta Satista w Mecedonii środkowej biorąc do niewoli kilkunastu żołnierzy, w tym dwóch oficerów.

Oddziały drugiej dywizji armii demokratycznej, operujące na odcinku Rumelii, zajęły miasteczko Platano Naupaktias w Grecji południowej.

RZYM (PAP). Kryzys rządowy w Grecji trwa w dalszym ciągu. Tsaldaris, któremu powierzono misję sformowania nowego gabinetu, napotyka na poważne trudności w wykonaniu tego zadania. Rozmowy, jakie przeprowadził on z przywódcami różnych stronnictw reakcyjnych — Venizelosem, Papandreu, Gonatasem, Sofulisem i innymi nie dały wyników. Spór dotyczy się dookoła podziału tek ministerialny i osoby przyszłego premiera. Sofulis oświadczył przedstawicielom prasy, iż nie zamierza wziąć udziału w nowym rządzie.

Okrety amerykańskie stoją w portach bezczynnie

Olbrzymi strajk robotników portowych objął oba wybrzeża USA. Wstrzymanie wysyłki towarów do Europy zachodniej

NOWY JORK (PAP). W Stanach Zjednoczonych trwa strajk pracowników portowych i marynarzy handlowych. W portach zachodnich i północnych przerwało pracę 75 tys. robotników portowych. Domagają się oni podwyższenia płac i polepszenia warunków pracy.

W związku ze strajkiem przerwana została praca przy załadunku i wyładunku okrętów. Wstrzymany został eksport towarów do Europy w ramach planu Marshalla. Okrety pasażerskie, przybywające z Europy kierowane są do portów Kanady. Przedsiębiorstwa kolejowe przerywały dostawę artykułów do portów objętych strajkiem. Wstrzymały również dostawy angielskie towarzystwa okrętowe.

Dziennik „Daily Worker”, omawiając

strajk pracowników portowych w Stanach Zjednoczonych stwierdza, że robotnicy amerykańscy, podobnie jak klasa robotnicza w Europie rozczarowani są skutkami planu Marshalla. Zapewniano ich, że w związku z realizacją tego planu zlikwidowane będzie bezrobocie, że nastąpi znaczne ożywienie na liniach okrętowych między Stanami Zjednoczonymi i Europą. Jednakże rzeczywistość zadała klam tym twierdzeniom.

NOWY JORK (PAP). Robotnicy portowi w Filadelfii odmówili załadunku prowiantu i poczty dla amerykańskich wojsk, stacjonowanych w zachodniej Europie. Przedstawiciel związku zawodowego robotników portowych oświadczył, że strajkują

cy są zdecydowani nie wracać do pracy, aż do chwili uwzględnienia ich postulatów.

Imperialiści wysyłają morderców dla dokonania zamachów na przywódców ludu Francji

PARYŻ, PAP. — Sekretariat Francuskiej Partii Komunistycznej ogłasza komunikat następującej treści:

Kierownictwo partii dowiaduje się, że osobnik, pochodzenia włoskiego, posiadający obywatelstwo amerykańskie, który w roku 1946 udał się do Włoch w celu zor-

ganizowania zamachu na naszego towarzysza Togliattiego, przebywa obecnie we Francji. Nowym jego zadaniem ma być zorganizowanie zamachu na kierowników francuskiego ruchu robotniczego, a w szczególności na towarzyszy Andre Marthy i Benart Frachona. Siły reakcji krajowej i międzynarodowej, nie mogąc przeszkodzić rozwojowi sił robotniczych i demokratycznych, myślą dzisiaj o morderstwach politycznych.

Komunikat przypomina dalej fakt, że jeden z tygodników paryskich zamieścił rozkład domu sekretarza generalnego Francuskiej Partii Komunistycznej — Thoreza. Fotografie te — stwierdza komunikat — są, prowokacją policyjną, która ma służyć ewentualnym zamachom.

Na zakończenie komunikat wzywa masę pracującą i wszystkich robotników do wzmożenia czujności

Obrady polsko-radzieckiej komisji

dla współpracy naukowo-technicznej między obu krajami

Warszawa, PAP. — Dnia 12 listopada 1948 roku rozpoczęły się w Warszawie obrady polsko-radzieckiej komisji naukowo-technicznej powołanej zgodnie z umową z dnia 5 marca 1947 r. między Rządem R. P. a Rządem Związku Socjalistycznych Republik Ba-dzieckich o polsko-radzieckiej współpracy na ukowo-technicznej.

Delegacji radzieckiej przewodniczy minister A. J. Michajłow, przewodniczący komi-

tetu do spraw wynalazków i racjonalizacji przy Radzie Ministrów ZSRR.

Delegacji polskiej przewodniczy wiceminister Przemysłu i Handlu E. Szyr.

Poszczególne zagadnienia są rozpracowywane przez grupy ekspertów obu stron.

Celem obrad jest ustalenie konkretnych zagadnień i tematów oraz sposobów i środków realizacji współpracy naukowo-technicznej między obu krajami.

Konferencja dzielnicowa

Dzielnicy Bałuty

W dniu 16. 11. br. o godzinie 15 odbędzie się Konferencja Dzielnicowa Dzielnicy Bałuty Polskiej Partii Robotniczej w lokalu własnym przy ul. Zgierskiej nr 71. W konferencji bierze udział 102 delegatów oraz przedstawiciele Polskiej Partii Socjalistycznej.

KOMITET DZIELNICOWY.

PROMYK

Czarodziej świata kukiełek

Przed dwudziestu laty, w skromnym mieszkaniu radzieckiego aktora i śpiewaka — Sergiusza Obrazcowa — poczęły się dzieć różne tajemnicze rzeczy. Sergiusz Obrazcow uczył się kiedyś sztuki rzeźbiarskiej. W chwilach wolnych od pracy na scenie — tworzył małe, wesołe figurki — lalki dla swoich siostrzeńców. Były one wszystkie jak żywe — brakło im tylko ludzkiego głosu.

I oto w skromnym mieszkaniu Obrazcowa — jego przepiękne lalki poczęły się poruszać jak żywe, poczęły mówić, śpiewać, poczęły żyć. Ukryty za zasłoną artysta — tajemniczymi sznurkami, sprężynami — poruszał je przed zdumionymi oczyma dzieci. Śpiewał za swoich pupilków, mówił ich głosem — jego królestwo lalek ożyło.

Po roku — Teatr Kukiełek Obrazcowa — dawał już przedstawienia w moskiewskich szkołach. Po trzech latach Sergiusz Obrazcow nie mógł sam dać rady z czeredą swoich kukielkowych dzieci. Do jego teatru wstąpili nowi artyści. Przybywało kukiełek — jedne piękniejsze od drugich — i dziś Kukielkowy Teatr Obrazcowa liczy około trzystu rzeźbiarzy, malarzy, muzyków, aktorów i śpiewaków.

Tysiące przepięknych kukiełek „mieszka” we wspaniałym gmachu — Muzeum Lalek, a przedstawienia Teatru Obrazcowa odbywają się we własnym wspaniałym „Pałacu Bajki” — zbudowanym przy

jednym z najwspanialszych placów stolicy Związku Radzieckiego.

Teatr Kukielkowy Obrazcowa posiada swoje oddziały w szeregu miast ZSRR. Daje przedstawienia i dla dzieci i dla dorosłych. Przy Teatrze powstały kursy dla reżyserów i artystów teatrów kukielkowych, gdzie szkołą się całe rzesze rzeźbiarzy, aktorów i śpiewaków. Teatr Kukielkowy Obrazcowa jest jednym z największych teatrów kukielkowych świata.

Kukielki Obrazcowa są dobrze znane milionom mieszkańców Związku Radzieckiego. Teatr objeżdża cały kraj — dając przedstawienia i dla górników w głębokich kopalni, i dla dzieci w szkołach. Teatr Kukielkowy Obrazcowa objeżdża fabryki, obozy młodych pionierów, świetlice robotnicze i domy kultury. Zachwycają się nim żołnierze w koszarach i robotnicy w kolechozach. Dociera do najodleglejszych zakątków olbrzymiego radzieckiego państwa. Na dalekiej północy, wśród polarnej zimy — wyczarowuje

przed oczami Tunguzów, czy Jakutów bajki z tysiąca i jednej nocy Teatr Kukielkowy Obrazcowa jest oczekiwany z biciem małych serduszek we wszystkich miastach, wsiach i osadach potężnego radzieckiego kraju.

Piękne są jego baśnie o „Kocie w butach”, o „Cudownej lampie Alladyna”, o „Królu Jeleniu”, o królowiach, pastuszkach, mędrcach i głuptasach. A każda bajka zawiera w sobie rzecz najcenniejszą na świecie — ukryte ziarno mądrości. Teatr Obrazcowa raduje i jednocześnie... uczy.

Teatr Kukielkowy Obrazcowa przyjechał również do Polski — by, zaprezentować swoje bogactwa czarów poskim słuchaczom. Pójdą bawić się w nim dzieci, pójdą dorośli, bo teatr gra również dla dorosłych — pójdą także patrzeć na grę kukiełek Obrazcowa artystów naszych kukielkowych teatrów, by nauczyć się tej nowej, niezwyklej sztuki i ulepszyć nasze kukielkowe teatry.

Dzieci Szkoły Powszechnej Nr 1 w Aleksandrowie pamiętają o Zosi Koronńskiej

W piątek wieczór przyszyli do Redakcji „Promyka” dwie dziewczynki z Aleksandrowa. Była to delegacja ze Szkoły Powszechnej Nr 1, której uczniowie i uczennice zebrali sumę zł 270 — na protezę dla

swej koleżanki ze wsi Waliszew — Zosi Koronńskiej.

Serdecznie dziękujemy dzieciom aleksandrowskim i ich wychowawczyniom w imieniu własnym i Zosi.

Redaktor „Promyka”

Rzeczy ciekawe

DRZEWA - LAMPY

W pobliżu Tuscarora w stanie Nevada, w Ameryce północnej rosną świecące drzewa. Taka od nich bije w nocy jasność, że są widoczne na półtora kilometra. Przy ich fosforującym świetle można czytać najdrobniejsze pismo.

Świecące drzewo osiąga sześciu stóp wysokości. Okryte jest liściem podobnym do liści wawrzynu. Blask swój otrzymuje od klejowatej substancji, którą wydzielają liście. Indianie nazywają je „zaczarowanym drzewem”.

W przyrodzie niewiele jest roślin „świecących”. Tylko niektóre grzyby i porosty, kilka gatunków mchu i traw, jedna odmiana lilii, mak polny, euforbja i nasturcja potrafią „świecić w nocy”. Sprawdźcie kiedy to sami!

KWIATY, KTÓRE ROSNĄ NA SNIEGU

Życie organiczne nie ma granic na ziemi, ślady jego spotyka się nawet wśród piaszków pustyni, spalonych przez słońce, nawet na niebotycznych szczytach górskich, pokrytych wiecznym śniegiem. Algii (mchy) rosnące wśród śniegów — stoją na najniższym stopniu życia roślinnego. Wśród alg najbardziej jest znana „alga karminowa”, zwana także „kwiatem śniegów”. Od barwy tego mchu całe przestrzenie śnieżne wydają się różowe.

Algii Rosną na Uralu, w Alpach, Karpatach, Pirenejach. Szczególnie piękne są algi grenlandzkie, które zabarwiają śnieg na 50 milimetrów grubości — a rosną na lodowcach, ostoiętych od wiatru i wystawionych na działanie promieni słonecznych.

Kochany „Promyku”

Bardzo Cię przeproszam, że tak długo nie odpisywałam. Byłam na wakacjach na wsi, gdy pisałam do Ciebie pierwszy raz. Szkoda, naprawdę szkoda, że „Promyk” nie może być powiększony. Trudno, poczekam i napewno się doczekam — nieprawdaż, kochany „Promyku”. Chodzę do siódmej klasy szkoły powszechnej w Pabianicach. Moi rodzice są tkaczami i w tym też zawodzie pracują. List Twój sprawił mi dużo przyjemności, więc bardzo Ci za niego dziękuję. Przesyłam serdeczne pozdrowienia dla pana redaktora.

Krzyszyna Wałchert
Pabianice

Odpowiedź.

Kochana Krysiu!

Teraz jest moja „kolejka” na przeprosiny, bo list Twój rzeczywiście zbyt długo czekał na odpowiedź. Nie ma innej rady — musimy sobie oboje wzajemnie wybaczyć. Zgoda?

Co zamierzasz robić po skończeniu szkoły? Jesteś już przecież w siódmej klasie. Jesz-

cze do wakacji i koniec. Mam nadzieję, że będziesz się dalej kształcić. Czyś już pomyślała o tych sprawach? W której fabryce pracują Twoi rodzice? Czy masz rodzeństwo? Czy chodzisz do świetlicy RTPD? Co się stało z Twoją przyjaciółką, Alą? Czyście się czasem nie pogniewały? Pozdrawiam was obie, a także pozostałe Twe koleżanki i kolegów.

Redaktor

Kochany „Promyku”

My, uczennice i uczniowie Szkoły Powszechnej w Woli Buczkowskiej, dziękujemy bardzo Zdzisławi Kędzierskiemu z Pabianic za książkę pt. „Dzieci kapitana Granta” którą ofiarował dla naszej biblioteki. Dziękujemy mu także za listy i życzenia. Jesteśmy zdrowi. Bardzo cieszymy się z tych książek. Z zapałem uczymy się i pracujemy w domu. Pozdrawiamy Redakcję „Promyka”, Zdzisława i Edzia Kędzierskich, Zdzisława Piotrowskiego, Dulasa i wszystkich najbliższych. Z niecierpliwością czekamy na odpowiedź.

Anna Chęcińska, Jachimczak Janina, Kankówna Krystyna, Jan Królak, Mlecia Deb-

kowska, Chęcińska Krystyna, Jadwiga Debkowska, Mirek Borowiecki, Piotrowski Zdzisław.

Odpowiedź.

Kochane dzieci!

Wyobraźcie sobie, że ta wasza pocztówka zawieruszyła się gdzieś i dlatego odpowiedziałem Wam już na list późniejszy a na ten dopiero dzisiaj. Czy bardzo się na mnie gniewacie o to? Proszę Was, napiszcie mi czy otrzymałyście dwie książki od koleżanki Szyłakówny z Łodzi? Dotychczas nie jakoś o niej nie wspominać i Marysia pewnie się martwi, że zginęły. Które książki z Waszej biblioteki najbardziej się podobają? Czy przepracujecie teraz w szkole bardzo ciekawe rzeczy? Jak przeszły w domu wykopki? Napiszcie mi obszernie o wszystkim bo mam się już stęsknić za Wami. Ścisłam całą waszą gromadkę i pozdrawiam serdecznie rodziców, pana kierownika szkoły i wszystkich przyjaciół „Promyka” z Woli Buczkowskiej.

Redaktor.

Acha, żeby nie zapomnieć. Czy widujecie się z kolegami z sąsiedniej wioski, którzy razem z Wami zwiedzili Łódź? Co u nich słychać?

Kochany „Promyku”

Odpowiedzią Twoją na mój list jestem bardzo uczesony i z radości chcę Ci odpowiedzieć na wszystkie Twe pytania.

Otóż mam lat, piętnaście i uczęszczęm do 11-letniej szkoły ogólnokształcącej typu licealnego. Nie wiem jednak czy dobrze postąpiłem wstępując do niej, gdyż zamiarem moim było dostać się do szkoły technicznej. Lubię

rysunki techniczne i dlatego chciałem się do niej zapisać. Byłoby już wszystko dobrze, gdyż egzamin konkursowy przed wakacjami zdałem z wynikiem dobrym, lecz zniechęciło mnie to, że nauka trwa aż pięć lat, musiałbym dużo czasu tracić na jeżdżenie tramwajami, których od ich czasu nienawidzę. Jestem teraz (mówiąc po polsku „w kropce”) i nie wiem czy dobrze zrobiłem wstępując do klasy dziewiątej. Moi rodzice są pracownikami PZPB. Zagadki przesyłam. Kończąc tę parę słów pozdrawiam Cię i całą redakcję.

„Wesoły Ryś” z Pabianic

Odpowiedź

Drogi „Rysiu”

Moim zdaniem źle postąpiłeś, rezygnując ze szkoły technicznej. Dziwi mnie, że tak Cię przeraża myśl o pięciu latach nauki. Ludzie kształcą się przecież przez dziesiątki lat, i wcale im się ten czas nie dłuży, o ile naturalnie mają do nauki rzeczywiste zamiłowanie. Jeszcze rozumiałbym Cię, gdyby warunki materialne zmuszały Cię do szybkiego znalezienia pracy i zarobku. W takim wypadku mógłbyś pójść na jakiś krótszy kurs zawodowy a potem równocześnie pracować i uczyć się dalej. Twoja nienawiść do tramwajów to zupełna dziecinność, lub też... lenistwo. Ileż to ludzi jeździ do pracy dziesiątki kilometrów i wcale z tego powodu nie rozpaczają. Radzę Ci porozmawiać o tych sprawach z Twoim wychowawcą i ewentualnie przeprosić się ze szkołą techniczną.

Twych zagadek i tamigłówek na razie nie drukuję, gdyż niezbyt mi się podobały. Pozdrawiam Cię

Redaktor

